

ובדרכי אבותינו

עלון שבועי שע"י תלמוד תורה 'עטרת חיים' לבני תורה ק"ק תימן יע"א
בנשיאות מרן הגאון רבי יצחק רצאבי שליט"א

רח' הרא"ש 2 אלעד, ישראל. טל: 03-9097022

הגיליון מופץ בכל בתי הכנסת ק"ק תימן בעיר אלעד ועוד..

פניני הלכה

נסיעה על בימבות ושאר דברים על גלגלים

שו"ת ויען יצחק ח"א סי' קפ"ג

למרן הגר"י רצאבי שליט"א

שאלה: האם מותר לנסוע בשבת על בימבות, חולרים, סקייטבורד, וכן שאר דברים הנוסעים על גלגלים:

המשך בעמוד השלישי

בנתיבי החינוך

הרב אליהו נהרי שליט"א מנהל הת"ת

וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלדיך מיסרך (דברים ה. ה) פס' זה נתפרש להרבה פנים אשר מהם ניתן ללמוד ארחות חיים לחינוך הבנים.

הרמב"ן כתב: כי כאשר ייסר איש את בנו. שיתן עליו לטובתו עול מוסר כענין שנאמר (משלי יט. יח) יסר בנך כי יש תקוה ואל המיתו אל תשא נפשך כן ה' אלדיך מיסרך, מתחלה בענין המדבר ונסיון המן שתערב לנפשך טובת הארץ ופירותיה, על כן אמר אחריו (פסוק י) כי ה' אלדיך מביאך אל ארץ טובה. עכ"ל. למדנו שבשביל שהילד ירגיש בטובה, ראשית יש לתת לו תחושה של חסרון.

ובחזקוני פירש פס' זה על פי המובא בגמרא (יומא עו.) וז"ל: ה' אלדיך מיסרך, שלא הושיט לך מזון בפעם אחת פן תמרוד בו, אלא מזון לפרנסת היום כדי שיהיו עיניך תמיד תלויות בו. עכ"ל.

למדנו שאם ניתן תמיד לילד הרבה, נגרום לו למרוד, וא"כ נמצא שלא רק שלא חינכנוהו, אלא הזקנו לו ואנו אשמים בדבר. ואונקלוס תרגם: ותדע עם לבך ארי כמה דמאלף גברא ית ברה ה' אלדיך מאלף לך: עכ"ל. ופירוש המילה 'דמאלף' – 'שמלמד'. ויונתן בן עוזיאל תרגם: ותנדעון עם רעיוני לבכון ארום היכמא דמסקר גבר ית בריה יי אלדיך מסקר יתכון: ופירוש המילה 'מסקר' – 'מדריך ומנהיג'. ואפשר שנתכוונו לדבר אחד.

והאור החיים הקדוש כתב: וידעת עם לבבך וגו'. כונת הכתוב הוא שישער האדם עם לבו שאין טבע אדם להוכיח ולייסר אלא לבנו כי עליו יקפיד בראותו עשות רע, מה שאין כן ירגיש לבו בראות בן חברו עשות רשע. וזה מטבע המוטבע באנוש להרגיש על בנו בעשותו דבר אשר לא יעשה ויקללנו ויכנו מה שלא יעשה כן למי שאינו מקפיד עליו, כמו כן ה' אלדיך מיסרך, פירוש שהגם שהאומות עושים רשע ותועבות לא יקפיד עליהם כמו שמקפיד עליך להיותו אלדיך שנתייחד שם אלהותו עליך ולזה מיסרך על כל דבר אשר לא טוב עשות. עכ"ל.

למדנו שדרך ההורים לכעוס על בניהם זה מפני אהבתם אותם, ולא לחוס עליהם. אך כבר כתבנו בגליון בשבוע שעבר ובעוד גליונות שיש לזהר לחנכם לא מכעס פנימי וכי הם מביישים אותם, או מפני שאינם נשמעים להם, דאז יצא שכרו בהפסדו.

והנה עתה מצאתי שמעין זה פירש הרב בא"ח על פס' זה, והביאו בספר אפיקי מים למוהר"ע יעבץ וז"ל: וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה"א מיסרך, קשיא הול"ל כאשר ייסר אב את בנו, ונ"ל בס"ד כי יש אב ממש שילדו, ויש שאינו אב ממש אלא הוא איש דעלמא, ורק גידל את הבן הזה ופרנסו, ולכך נחשב כבנו, ויש הפרש ביניהם, כי איש דעלמא, המייסר את הבן שגידל, אינו מיסרו אלא לטובת הבן בלבד, אבל אב ממש המייסר את בנו, הוא מייסרו לטובת הבן ולטובת עצמו, שאם הבן יהיה רע מעללים, אז החרפה תהיה על אביו, וכמ"ש בן מביש מחפיר אביו, והנה כאן אצל ישראל כאשר מייסרם הקב"ה, ידמו היסורין שלהם ליסורין שמייסר איש את בנו שגידלו שהוא רק לטובת הבן, ואינו דומה ליסורי אב ממש לבנו שיש הנאה וטובה לאב, דכ' אם צדקת מה תתן לו ואם חטאת מה תפעל בו, וז"ש כי כאשר ייסר איש את בנו ה"א מיסרך, שאם חטאת אין חרפת חטאין נוגעת אליו ית' ח"ו. עכ"ל.

והרב מעם לועזי האריך בענין ובאחד מפירושויו כתב בזה"ל: וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלדיך מיסרך. כשם שהאב המכה בנו אינו מייסרו לפי מעשיו ואינו משלם לו כגמולו אלא פחות מן הראוי לו, כיון שבנו הוא והוא אוהב אותו. כך הקב"ה מייסר אותך ביסורים בעולם הזה, שאינו מייסר אותך כפי מעשיך. עכ"ל.

ברכתא רבתא נשדר למרן נשיאת המוסדות הגאון הגדול רבי יצחק רצאבי שליט"א, לרגל הוצאת ספרו החדש 'יען יצחק ח"א', אשר מאזר לארץ ולדרים עליה, יאריך ה' ימיו בטוב ושנותיו בנעימים, וירבה גבולו בתלמידים כנוכבים, ויאיר מתורתו חמה לארץ ולדרים, ויתקיים בו עוד יעובד... אכ"ר

מחידושי רבותינו

בזמן בית המקדש מזבח מכפר, ועכשיו
שלחנו שלאדם מכפר, כיצד?
'פרי צדיק' למהר"ץ זצ"ל עמ' ק"י

פתרונות 'לפרשת ואתחנן'
אחודה חידה! 'רב לך' (דברים ג. כו)
ונאמר למשה רבינו בגלל שאמר לקרח
ועדתו 'רב לכם'.
הזוכה בהגרלה: הראל נהרי.
מי בתמונה: הרב יעיש קרני.

אזכרה ייחודית
דבר שמאמר לפחות פעמיים
ביום, ומאחד בין פרשת
שלח לך וראה ועקב
בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

מי בתמונה?

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס

גרסינן בפרק הרוואה, המזבח עץ שלש אמות קומתו וגו', (יחזקאל מ"א כ"ב) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה', פתח במזבח וסיים בשלחן, אמר ר' יוחנן ואיתימא ר' אלעזר, בזמן שביטל המקדש קיים, מזבח מכפר על האדם, ועכשו שאין בית מקדש קיים, שולחנו שלאדם מכפר עליו. יש לשאול ולהתעורר, על מה שהפליגו חז"ל במה שאמרו, ששלחנו שלאדם מכפר עליו, והעריכוהו למזבח המכפר בזמן בית המקדש, וכי אפשר שיאכל אדם, עד שימלא כריסו, וייחשב שלחנו מזבח, ויכפר עליו, זה הדבר תימה, ולא יעלה על הדעת, אם כן חוס ושלום נמצאו דבריהם בלתי מכוונים, ויש לבעל הדין לחלוק עליהם ולומר, זה אי אפשר, אבל יש לך לדעת, שכשהאדם חוטא ומביא קרבן, שצריך להתודות תחלה על מה שחטא, ויכניע יצרו, ויקבל עליו שלא יוסיף לחטוא, ומאחר שקיבל עליו כך, קרבנו נרצה, ומתכפר לו, וגורם קירוב הכוחות למעלה, ונמשך הארה ושפע על כל העולמות, ומכניע הקליפות, על ידי שמכניע יצרו. כך כשהאדם מיסב על שלחנו, על ידי שאומר עליו דברי תורה, הוא גורם ייחוד וקירוב הכוחות למעלה, וממשיך שפע והארה על כל העולמות, וכשמושיך ידו מלאכול,

ועדיין הוא מתאוה, מכניע יצרו, וגורם למעלה שיסתלקו הקליפות, ולא יהיה להם פתחון פה לקטרג עליו, לפי שידוע מדברי חז"ל, שכשהאדם אוכל ושותה, כמה מקטרגין מחייבין עליו, ומזכירים עונותיו, אבל כשזוכה יצרו בשעת האכילה, הוא מכניעם לגמרי, ומסתלקים ממנו, וצריך לכוין בעת שאוכל ושותה, להברות גופו לעבודתו יתברך, לא להנאת עצמו להשביע תאוותו, ויתאווג ויאמר, מי יתן שאוכל לחיות, בלי שתגיע לי הנאה גופנית כלל, כי כשלוקח כדי קיום הגוף, אם הוא לוקח בדרך הנאה, הרי הוא משליך דבר ה' אחרי גוו, לפי שבזה הוא מגביר הקליפות, ושולטין בו בחייו ובמותו, וקרוב לענין זה נתבאר במגיד מיישרים, דף ח' פרשת לך לך, וזה לשונו, ליל שבת כ"ג לטבת אכלתי הרבה, ושתיתי יין, ואחר כך שתיתי מים הרבה יותר מדאי, ולא יכולתי לשנות משניות בתחלת הלילה, ואחר שישנתי, קמתי ושתיתי עוד מים הרבה ושנתי, והייתי מרגיש כובד בראשי, כאלו לא ישנתי, וחזרתי לישן, ונתעוררתי קרוב לאור היום, וחשבתי כי נשכחתי מלהפקד כפעם בפעם, וכיון שהאיר היום, והנה קול אומר, ה' עמך וגו', הגם כי חשבת כי נטשתיך, עזבתך שכחתך, לא כן עשיתי, אף על פי שהיה ראוי לעשות לך כן, מפני שאתה נטשתי עזבתני שכחתני, ואותי השלכת אחרי גוך, אל תקרי גוך וכו', כלומר, שהאדם לוקח מזון לקיום הגוף לבד, אף על פי שבאותה שעה הוא כמתרפא מעבודת השם יתברך, אינו נחשב כמשליך דבר ה' אחרי, אבל כשהוא לוקח יותר מקיום הגוף, הוא נקרא גאיך, כלומר, שהוא לוקח למעלה מקיום הגוף, וגם כשלוקח כדי קיום הגוף, אם לוקח בדרך הנאה, הרי הוא משליך דבר ה' אחרי גוו, כי הוא נותן בזה כח ותוקף ליצר הרע ונחש וסמא"ל, שהם בסטרא מסאבא, לקביל נפש רוח נשמה דבסטרא דקדושה, ואת שבעת וחיות, ובתר הכי שתות מיא כל כך זמנא, וידעת דמזיק לנפשא וגופא, לנפשא דיהבת חילא ותוקפא ליצר הרע ונחש וסמא"ל, ולגופא את ידעת דמזיק, ועכ"ד לא מנעת, ובהכי יהבת תוקפא להאי חילא, ועל כן הוה חזי למשבק יתך וכו', יעויין משם.

צדקה לעניים על השלחן, ובהיתר ולא באסור

וגם כן צריך האדם להאריך על שלחנו, כדי שיבואו עניים, ויתן להם מן המובחר שבשלחן, כמו שאמרו חז"ל ואסמכוהו, (ויקרא ג' ט"ז) כל חלב לה, ואם יזמינם על שלחנו, אשריו ואשרי חלקו.

ויזהר שלא יתן לעניים לצדקה, אלא מדבר שבא מיגיע כפיו, או מדבר שבא לו בהיתר גמור, לא מעשק ולא מגזל ולא מגניבה, כאשר נתבאר למעלה אצל נתינת הצדקה בזה החלק, עיין שם, וכדי לאמת ולחזק דבר זה, ראיתי להעתיק הנה לשון הזוהר, שהוא בפרשת ויקהל דף קצ"ח... (וכאן העלה לשון הזוהר ואנו קיצרנו)

אם יקיים האדם אלו הדברים על שלחנו, דבר פשוט ששלחן כזה יכפר עליו, ובכך נסתלקה הקושיא, ולא נשאר לבעל הדין לחלוק על דברי רז"ל, ורבותינו ז"ל נתכוונו לעניינים אלו, ודבריהם מיוסדים על אדני פז, ולא יפול מדבריהם ארצה.

דברי תורה על השלחן

אבל כשהאדם מיסב על שלחנו, וממלא כריסו ותאוותו, ולא יאמר עליו דברי תורה, אלא מספר דברים בטלים והתולים, דבר פשוט שעומדים עליו כמה מקטרגים, ומזכירים עונותיו, והלואי שינצל מן הדין, ואיך יאמר על שלחן כזה שהוא מכפר, ואין בו חלק לגבוה כלל, כי אדרבה מגביה קליפות, ופוגם חוס ושלום למעלה, לפי שהוא חלק הקליפות והמקטרגים, הנקראים קיא צואה, וזה נרמז בפסוק, (ישעיה כ"ח ח') כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום, פירוש, שאין בו חלק לשם יתברך, הנקרא מקום, לפי שעולה שם ידו' במספר מרובע כמנין מקום, ולא עוד אלא שאסור לברך על אותו שלחן, כמו שאמרו בזוהר פרשת תרומה, דף קנ"ג עמוד ב'.... (וכאן העלה לשון הזוהר שם ואנו קיצרנו)

לרפואת שירה בת נח לוי בשכחע"י	לרפואת שושנה בת יחיאל רייבי בשכחע"י	לזש"ק תומר ישראל בן יעקב ואודליה בת מנשה	לרפואת יוסף בן משה דנין בשכחע"י
-------------------------------------	---	--	---------------------------------------

מהליכות אבותינו

לימוד התשבי"ד במהלך

היום וכיצד למדו

רבים משתוממים כיצד יהודי תימן אפילו הפשוטים שבהם, יודעים חלקים גדולים מהתורה והמתפילות על פה. ובאמת מלבד שדבר זה תלוי בשמירת הקדושה כמובא בספרים, אשר עליה שמרו והקפידו מאד בארץ תימן. נוסף לזאת משך זמן לימודם עוד בעודם קטנים היה מפליא. וכך כתב מוהר"ר עמרם קרח זצ"ל בחיבורו 'סערת תימן עמי קיי וז"ל: התינוקות משכימים לבית הספר ללמוד הזמירות וק"ש וברכותיה ותפלת שמנה עשרה וכו'. המורה מלמדם בעל פה, ואין בידם ספר כדי שתהיה ק"ש וברכותיה וכל התפלה שגורה בפיהם. ואחר התפלה יוצאים לסעודת שחרית ותכף חוזרים לבית הספר ללמוד פרשת השבוע, ולפני יציאתם מלמדם נוסח בהמ"ז ויתר הברכות, ואז יוצאים לסעודת הצהריים ומיד חוזרים ללמוד, ועם שקיעת החמה יוצאים מבית הספר. עכ"ל. והיום השתנה הדור, לא מסוגלים וכיו"ב ר"ל.

לפיכך צריך האדם להזהר, שיאמר על שלחנו דברי תורה, וליתן חלק לעניים, כמו שנוכר בזה המאמר, ולהסב על שלחנו באימה ביראה, וידע ששלחנו דוגמת שלחן העליון, שמשם משתלח מזון לכל העולם, וידע שהשם יתברך מצוי עמו, כי מלא כל הארץ כבודו, וידע למי מברך, לנוכח ב'אימיה, שמדבר לנוכח, כמו שהכריח ר' אליהו בעל ראשית חכמה ז"ל, עיין במקומו, ויכוין למה שזכרנו למעלה, וינצל מן העונש, ויחשב שלחנו מזבח, וכאלו הקריב עליו קרבן, ויעורר הדברים למעלה, כמו שאמרו ז"ל, את ערותא דלעילא היא את ערותא דלתתא.

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה וגו' (דברים ז. יב)

אפשר במשורז"ל: אין והיה אלא לשון שמחה. עוד אמרו"ל בענין מדת הענוה, בפסוק: עקב ענוה יראת ה', מה שעשתה יראה עטרה לראשה, עשתה ענוה עקב לסנדלה. ואמרו: ענוה גדולה מכולן, פי: מכל המדות שמונה שם [סוטה פרק בתרא] שהם: זהירות, זריזות, נקיזות, טהרה, קדושה וכו', וענוה גדולה מכולן, שנאמר: יען משח ה' אותי לבשר ענוים וגו', צדיקים חסידים לא כתיב, אלא ענוים, הא למדת שענוה גדולה מכולן. ולהיות ששתי אלו שהם: שמחה וענוה, הם סיבה לקניית התורה ולהבין מצותיה, ולידע סודותיה, כי הם מכלל מ"ח דברים שהתורה נקנית בהם, כמאמר ר"מ במשנה [אבות פ"ו]. לכן זה הכתוב הוא מורה לנו בלשונו, היאך נקנה התורה ובמה קנייתה. וז"ש: והיה עקב תשמעון וגו'. ונדע שלשון שמיעה הוא לשון הבנה, כמרו"ל [סוטה פ"ו] אלו נאמרים בכל לשון: פרשת סוטה, וידוי מעשר, ק"ש ותפלה וכו'. ולכולהו אית אסמכתא מן התורה. ואסמכתא דק"ש דכתיב: שמע ישראל וגו', ופירוש שמע, כלומר: הבן, משמע בכל לשון שאתה שומע, היינו שאתה מבין. ולדרכנו בכאן בפסוק: והיה עקב וגו', הוא כך, כלומר: כשתהיה בבחי' והיה עקב, שיהיו בכם שתי מדות האלו שהם שמחה וענוה, ששתי תיבות אלו מורים עליהם, והיה מורה לשון שמחה. ועקב מורה על הענוה, כי ענוה מורה לשון כניעה ושפלות שזה הוא לשון עקב, שכמו שהעקב בסוף גוף האדם דורך על הארץ, כן הוא ינהוג בעצמו מדת העקב, להיות נכנע ונשפל כמוהו, ולהיות תחת הכל, מדרך כל רגל. אז בהמצא בכם שתי אלו: שמחה וענוה, ממילא תשמעון את המשפטים האלה שהם: מצות התורה. כלומר: שתבינו את מצות התורה ותדעו ותשכילו בסודותיהם, כי שתי אלו הם סיבה לקניית התורה כנז"ל. ופירוש: תשמעון, כלומר: תבינו, שפירוש שמע, כלומר: הבן. שבהיותכם בבחינת והיה עקב המורים על שמחה וענוה, אז תשמעון את המשפטים האלה, שתבינו את המשפטים האלה שהם מצות התורה, והבן.

או יאמר והיה עקב וגו' והוא: כי עקב מורה על הסוף, היינו: סוף חיי האדם, היינו: יום המיתה. כמאז"ל והיה עקב ולעיל כתיב: היום לעשותם, כלומר: היום בעוה"ז לעשותם ולמחר בעקב – בסוף, היינו: בעוה"ב לקבל שכרם [כמ"ש רש"י כאן]. ולהיות שמלת והיה מורה שמחה כנז"ל, לכן פן ח"ו יבוא מתוך השמחה לידי שחוק וקלות ראש ודברים בטלים ולידי כפירה בה' ח"ו, משום דלית יצה"ר משתכח בב"נ אלא מגו חדוה דחמרא וגסותא דרוחא. לזה אמר: עקב, שיזכור בתוך שמחתו את העקב המורה סוף, היינו: שיזכור לו יום המיתה, וע"י מחשבה זו יברח היצה"ר ממנו. ונוסף לזה עוד אומר הכתוב: תשמעון את המשפטים האלה. ופי' תשמעון – תבינו. ירצה, שתתבוננו את המשפטים האלה שהם מצות התורה, ותדעו כי אין ראוי לשמוח אלא לשמחה של מצוה דוקא, לא שמחה של הוללות. ובהיות שאין בכם אלא שמחה של מצוה, אז בורח מכם היצה"ר, כי לא אשתכח בב"נ אלא מגו חדוה דחמרא דוקא, אבל שמחה של מצוה אינו יכול להכנס בה, ודו"ק והדרך.

(עטרת תפארת' למהר"ח סנואני זצ"ל)

המשך מהעמוד הראשון

פניני הלכה

תשובה: מותר, כדין עגלת ילדים שמותר אפילו על גבי עפר שעושה חריץ, כמו שהעליתי בס"ד בשלחן ערוך המקוצר סימן ס"ב סעיף ב' ד"ה החורש: ומה שנדרס בשמי בעלון אבות ובנים פעולת צדיק פרשת שלח לך ה'תשע"ג שדוקא בבית מותר, אבל בחוץ אסור, הוא שלא בהשגחה, בגלל מהירות ההדפסה. כי דין זה לאסור בחוץ אפילו במרוצף שבבית אפשר להתיר, הוא מצד חשש השוואת גומות, ולכן אסור שם לשחק באגוזים וכו', כיעו"ש סעיף כ"ה מלאכת הבונה (בדף קס"ה ד"ה אסור, ודף קס"ו ד"ה אסור), וזה לא שייך בנדון דידן:

לעילוי נשמת חיים בן יחיא נהרי ז"ל, אוריאל אהרן בן אליהו פרץ ז"ל,

דוד בן סעיד בשארי ז"ל, יוסף בן יחיא נהרי ז"ל, ר' אברהם בן יצחק דאוד טביב זצ"ל,

יפה בת יחיא נהרי ע"ה, תנצב"ה

חכמי תימן

הרב יחיא בן סעדיה עוזרי זצ"ל חי לפני כמאתים שנה בערים צ'ארב וצנעא. כונה 'ראש הקהילות'. חיבר ספרים 'שערי קדושה' העוסק בהלכות נידה, 'פרי צדיק' פירוש לאשמורות והיתר לערב ר"ה ותפילת ר"ה ושאלות ששאל לבי"ד צנעא וכן שאלות שנשאל, ושירים למועדי השנה. 'הקדמה לספר לחם תודה'. 'זבחי אלדים' העוסק בהלכות שחיטה. תנצב"ה.

לרפואת ולזוג
הגון
הרה"ג יחיאל בן
יוסף גרפי
בשכחע"י

התודה...

ו הברכה...

לכל האנשים והנשים היקרים,
אשר רבות לתיתם עושים,
וכל מעשיהם בהצנע ובהחבא
ועל תנאי שלא יראו וידעו
האנשים,

וע"כ בעילום שמם הם
הפעים. יהי' שיתמלאו כל
משאלות לבם לטובה, ויראו
ברכה רבה בעמלם, ויוכי שכל
צאצאיהם יהיו ת"ח גדולים,
מאירים את העולם בתורה
ובמעשים טובים, אנ"י

הערות. הארות ותשובות לחידות
ניתן לשלוח לפקס: 03-9130009
או במייל:
e0504150896@gmail.com

תפארת בנים

פעילות חוויתית בגנים, בשבועיים האחרונים ללימודים

בדרכיהם אתהלך...

מסירות נפש (ה"ב)

הזורעים בדמעה ברנה יקצרו
התלמיד הנעים שלכיאל שפתי נ"י,
במהלך השנה חגג סיומי נביאים לא
פלא שזכה להיות חתן התנ"ך

השופט נתן הוראה לעצור את עובדיה ולאוסרו בבית הסוהר אלסינארה. השופט שתפס אותו ביד ביקש ממנו להיכנע, כי אין ברצונו לסחוב אותו, כי הוא חושב שאין אדם נתפש על צערו. הלך עובדיה איתו עד לבית הסוהר, והנה חבריו מחכים לו שם. כאשר ראה בוני סעד את עובדיה הוכיחו על שהכניס עצמו לסכנה.

עובדיה נאסר ונמסר ליד הממונה על בית הסוהר, אשר היה מחסידי אוה"ע. הממונה קבל אותו בסבר פנים יפות והושיבו בחדרו. סיפר עובדיה לממונה על האירוע. אמר לו הממונה, עזוב את המשוגעים האלה. בבוקר הכין עובדיה בקשה אל המושל חסיד אוה"ע "אלואדעי". כאשר הגיע המכתב לידי המושל, מיד הזמין את עובדיה לארמונו.

שאל המושל את עובדיה, האם זה נכון כי שיתף את כולם בגיהנום, כאשר יש ביניהם שופטים רמי מעלה. השיב עובדיה, כן, כי לא יכולתי לשלוט ברגשותי, כאשר ראיתי את השופט מכה את הנער, והעיד כי הנער המיר את דתו. המשיך עובדיה ואמר "כבודו, לו ראיתי את המחזה המחפיר היית אדוני מתמלא רחמים עליו ומחזירו לדתו".

המושל הצדיק את עובדיה שהם עשו שלא כדון, והכול בצווארם. מיד שחרר את עובדיה מבית הסוהר בהוראה לבל יענישוהו שום עונש. עובדיה הודה להי"ת, אך נשאר בצער גדול על אובדן נפש אחת מישראל. אחרי מספר חודשים שמעו שהוא נפטר באזור "חאשד", לשם הבריחוהו.

(יהודי צעדה והסביבה עמ' 105)

לזשיק

יובל בן דוד

ורות בת זכריה

לזשיק

שלום בן יעקב ומירב

טליה בת מנשה